

מ ז כ ר

תאריך: 31 במרץ 2024

מאת: מחלקת דיני עבודה, פרל כהן צדק לצר ברץ, עורכי דין

לקוחות יקרים שלום רב,

חידושים בתחום דיני העבודה

הרינו מתכבדים לרכז עבורכם מספר חידושים בדיני עבודה.

1. צו הרחבה בעניין משרתי מילואים ובני זוגם

ביום 6.3.2024 פורסם "צו הרחבה להסכם קיבוצי כללי בעניין משרתי המילואים ובני זוגם וצבירת חופשה שנתית לעובדים מסוימים (חרבות ברזל)".

צו ההרחבה כולל תוספת ימי היעדרות בתשלום על אלו הקיימים בדין לבני/בנות זוג של המשרתים במילואים, הרחבת התקופה המוגנת מפני פיטורים למשרתי המילואים וצבירת יתרת ימי חופשה שנתית גם ללא הסכמת המעסיק לעובדים מסוימים.

צו ההרחבה יחול רטרואקטיבית מיום 7 באוקטובר 2023 ועד ליום 31 בדצמבר 2024 (להלן: "תקופת ההסכם").

להלן פירוט עיקרי ההוראות בצו ההרחבה:

1.1 הרחבת התקופה המוגנת מפני פיטורים למשרתי מילואים – עובד שנעדר בשל שירות מילואים במשך 60 ימים או יותר, במהלך תקופת ההסכם, יהיה מוגן מפוטורים ב-60 הימים שלאחר תום שירות המילואים, אלא אם אישרה ועדת הפיקוח את הפיטורים.

1.2 ימי היעדרות בתשלום לבן או בת הזוג של המשרת במילואים – בתקופת ההסכם, בן הזוג של משרת במילואים זכאי לימי היעדרות בתשלום, מעבר לדין, כמפורט להלן:

ימי מילואים מצטברים במהלך תקופת ההסכם	תוספת ימי היעדרות בתשלום לבן הזוג
עד 30	0
31-60	2
61-90	4
91-120	6
121 ומעלה	8

צו ההרחבה מגדיר בצורה ספציפית מיהו "בן זוג של משרת במילואים" לצורך עניין זה וכן את הנסיבות אשר רק בגינן ניתן לנצל את ימי היעדרות האלה, למשל מחלות וטיפול בילדים או סידורים הכרחיים שניתן לבצע רק בשעות העבודה. ימי היעדרות ינוצלו רק במהלך שירות המילואים הפעיל של בן הזוג ואין הם ניתנים לצבירה מעבר לתקופת ההסכם, או לפדיון במידה ולא נוצלו.

1.3 שעת היעדרות לבן או בת זוג של משרת מילואים – בתקופת ההסכם, הזכות לשעת היעדרות על פי התנאים הקבועים בסעיף 7(ג) (6) לחוק עבודת נשים, תשי"ד-1954, תחול גם במקרה בו

בן/בת הזוג כאמור מועסקים במשרה מלאה המפוצלת בין מעסיקים שונים, באופן יחסי אצל כל מעסיק ובכפוף להצגת אסמכתא מתאימה בנוגע להיקפי המשרה בפועל בקרב כלל המעסיקים.

1.4. צבירת חופשה שנתית – עובד רשאי לצבור את יתרת ימי החופשה השנתית העומדת לרשותו גם בלא הסכמת המעסיק ולצרפה לחופשה שתינתן בשתי שנות העבודה הבאות, בתנאים המפורטים בצו ההרחבה (גם אם הסכם העבודה שלו קובע אחרת).

2. צו הרחבה בעניין תשלום שכר עקב היעדרות בימי המלחמה

ביום 5.3.24 פורסם "צו הרחבה להסכם קיבוצי בעניין תשלום שכר בשל נזק מלחמה ונזק עקיף (חרבות ברזל)".

הצו קובע חובת תשלום שכר לעובדים שנאצלו להיעדר מהעבודה בשל המצב הבטחוני בתקופה שמיום 7.10.2023 ועד ליום ועד ליום 31.10.2023.

העובדים שזכאים לתשלום שכר על אף היעדרם בתקופה שנקבעה בצו ההרחבה:

- 2.1. העובד מתגורר בישוב אשר פונה לפי החלטת ממשלה והוא נעדר מהעבודה בשל כך.
 - 2.2. העובד מועסק במוסד חינוך הנמצא ב"אזור מיוחד"¹ והוא נעדר עקב סגירת המוסד.
 - 2.3. העובד נעדר מעבודתו לצורך השגחה על ילדו, עקב סגירת מוסד החינוך בו לומד או עקב הוראת סגירת מוסדות חינוך במקום המגורים המצוי ב"אזור מיוחד", גם אם המוסד לא היה פעיל בתקופת הזכאות, בתנאי שבמועד היעדרות העובד התקיימו שני תנאים מצטברים:
 - א. במועד היעדרותו של העובד ממקום העבודה נמצא מוסד החינוך שנסגר באזור המיוחד.
 - ב. מתקיים אצל העובד אחד מאלה והוא הצהיר על כך בכתב:
 1. הילד נמצא בהחזקתו הבלעדית של העובד או שהעובד הוא הורה יחיד של הילד.
 2. בת או בן הזוג של העובד הוא עובד או עובד עצמאי, אשר לא נעדר מעבודתו או מעסקו לצורך השגחה על הילד באותם זמנים.
 - 2.4. עובד שנעדר מהעבודה בהתאם להוראה בדבר איסור התקהלות.
 - 2.5. העובד הוא אדם עם מוגבלות אשר מקום מגוריו או מקום עבודתו ב"אזור מיוחד" ומתקיימים לגביו שני התנאים הבאים: (א) מוגבלותו ידועה למעסיק או שהעובד המציא למעסיק אישור רפואי על כך; וכן (ב) מוגבלותו מונעת ממנו להגיע למקום העבודה או לשהות בו משום שאינו יכול לפעול לפי הנחיות פיקוד העורף.
 - 2.6. העובד הוא קרוב משפחה של אדם עם מוגבלות, ומתקיימים לגביו שלושת התנאים הבאים: (א) המוגבלות של הקרוב ידועה למעסיק או שהעובד המציא אישור רפואי על כך; (ב) העובד נעדר מעבודתו לצורך השגחה או טיפול בקרוב, עקב מוגבלותו לפעול בהתאם להנחיות פיקוד העורף; (ג) העובד הצהיר בכתב על כך שהוא היחיד שנעדר מעבודתו לשם השגחה על קרוב המשפחה וכי בן הזוג של העובד לא נעדר ממקום עבודתו או מעסקו לשם כך.
- שכרם של עובדים הזכאים לתשלום לפי התנאים מעלה, יחושב לפי שכרם הרגיל (עד לתקרה של 1,510 ש"ח ליום עבודה) בתוספת הפרשות סוציאליות.
- חובת המעסיק לשלם לעובד את שכרו בהתאם לצו ההרחבה האמור, חלה בין אם הגיש המעסיק תביעת פיצוי לפי התקנות ובין אם לאו.
- לא ישולם שכר לעובד לפי הצו בשל היעדרות בגין מחלה, תאונה, חופשה, מילואים, או עבודה מהבית באישור המעסיק ובכל מצב אחר של כפל זכאות.

3. הפחתת זמי ההבראה בשנת 2024 לטובת תקצוב הטבות לחיילי מילואים

¹ רשימה של יישובים המוגדרת בתוספת השנייה והרביעית לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023.

ביום 18.3.2024 פורסם "חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד-2024" (להלן: "החוק").

בהתאם לחוק, מעסיק יפחית לעובד מתשלום דמי הבראה בשנת 2024 יום אחד מזכאותו במועד שבו הם משולמים. על המעסיק לשלם את סכום ההשתתפות שנוכה מהעובד (יום הבראה + תשלומי החובה שעל מעסיק לשלם לפי חוק הביטוח הלאומי, ולגבי מעסיק שמפריש בעבור העובד לקרן השתלמות, גם הסכום שעליו להעביר לקרן ההשתלמות) לפקיד השומה.

אם דמי הבראה ניתנים בדרך של מימון נופש או הטבה אחרת – המעסיק יקטין את שווי המימון במחיר יום הבראה אחד.

אם דמי הבראה משולמים לעובד מדי חודש, יקוז המעסיק במועד הראשון בו הוא מפחית את דמי הבראה את הסכום היחסי ביחס לסכום התשלום החודשי ששולם לעובד.

למרות האמור, עובדים אשר זכאים בשנת 2024 למכסה של חמישה ימי הבראה ומשכורתם החודשית הממוצעת בחודשים ינואר-מרץ 2024 לא עלתה על 6,000 ₪ – ההפחתה בדמי הבראה תהיה בשיעור של חצי יום הבראה בלבד.

הקפאת סכום יום הבראה לעובד - סכום יום הבראה לפיו יחושבו דמי הבראה בשנת 2024, יהיה זהה לסכום של דמי הבראה לאותו עובד בשנת 2023.

החוק גובר על הסכמים אישיים או קיבוציים או נוהג המקנה לעובד זכאות לשווי יום הבראה גבוה יותר בשנת 2024.

מעסיקים שחלה עליהם חובת עדכון שנתית של דמי הבראה, החישוב בשנת 2025 יתבצע על פי שווי דמי הבראה שהיו צפויים להיות משולמים לעובד בשנת 2024 אלמלא הוראות חוק זה.

4. עדכון גובה שכר המינימום

ביום 11.3.2024 פרסם שר העבודה הודעה רשמית בדבר עדכון שכר מינימום לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ו-1987.

על פי ההודעה, החל מיום 1.4.2024 גובה שכר המינימום החודשי יעלה בכ-5% ויעמוד על סך של 5,880.02 ₪, במקום 5,571.75 ₪. בהתאם לאמור, שכר המינימום לעובדים שעתיים יעמוד ע"ס של 32.30 ₪ לשעה.

אנו עומדים לרשותכם בכל שאלה ו/או הבהרה.

בברכה,

מחלקת דיני עבודה, פרל כהן צדק לצר ברץ